

Perekonnaseisutoimingute seaduse, rahvastikuregistri seaduse ja
riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

Lisa 2

Kooskõlastustabel

Asutus	Märkus	Kommentaar
Eesti Perekonnaseisuametnike Kutseliit	<p>Tallinna Perekonnaseisuamet teeb ettepaneku jätta eelnõu § 1 punkt 16, millega soovitakse täiendada PKTS-s § 41 lg 1 esimest lauset perekonnaseisutoimingute seaduse muutmisest seadusest välja, kuna see on ennatlik.</p> <p>Eelnõu § 1 punktidega 16 ja 18 planeeritakse täiendada PKTS-i § 41 lõike 1 esimest lauset ning määratleda, et abiellumise kuupäeva määrab perekonnaseisuametnik Rahvastikuregistri broneerimissüsteemis.</p> <p>Teeme ettepaneku jätta eelnõu § 1 punkt 16, millega soovitakse täiendada PKTS-s § 41 lg 1 esimest lauset, et abiellumise kuupäeva määramine seotakse broneerimissüsteemiga, perekonnaseisutoimingute seaduse muutmisest seadusest välja alljärgnevatel põhjustel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abielu sõlmimise teenus on ühtne tervik, mis koosneb riiklikust teenusest ja kohaliku omavalitsuse teenusest. Abielluja peab täpselt saama aru, millist teenust ta valib ja mis on teenuse lõpphind. • Lahendamata on küsimus, kuidas broneerimissüsteemi arendada selliselt, et lisaks riigilõivule oleks tagatud koheselt omavalitsuste teenuse eest tasumine. Kohalikel omavalitsustel on 	<p>Märkustega arvestamine on Eesti Perekonnaseisuametnike Kutseliiduga (info@pereliit.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega mittearvestatud.</p> <p>Selle muudatuse jõustumistähtjaks eelnõus planeeritakse 2. detsember 2025. aasta. Seletuskirja täiendatakse selgitustega.</p>

	<p>abielu sõlmimise teenuse pakkumine reguleeritud erinevalt, arvestades nõudlust ning sellest lähtub töökorraldus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei saa tekitada olukorda, kus isikule võib jääda pärast riigilõivu tasumist ekslikult mulje, et temal on koheaselt ka KOVi teenus broneeritud kuigi vastava teenuse eest ei ole veel tasutud. Tarbijakaitseseadusest tuleneb samuti, et teenust pakkudes teavitab kaupleja tarbijat teenuse eest tasutavast lõpphinnast. • Seletuskirjas väljatoodu ei vasta tegelikkusele kui ei ole loodud terviklahendusi. E-teenuste arendamise eesmärgiks saavad olla näiteks efektiivsus või kasutajamugavus, kuid planeeritava muudatusega neid praeguses eelnõus pakutud lahendusega kõikide kasutajate jaoks ei kaasne. Poolikud tarkvaralised lahendused tekitavad inimestes pahameelt ja ei muuda teenust mugavamaks ei abiellujate ega ametnike jaoks. 	
	<p>Tartu Linnavalitsus teeb ettepaneku muuta ka rahvastikuregistri seaduse § 76 lõikes 1 sätestatud paber kandjal esitatud elukohateate säilitustähtjaks 5 aastat või tunnistada kogu paragrahv kehtetuks ja iga asutus kehtestab ise säilitustähtaja alljärgnevatel põhjustel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kõik elukohateated skaneeritakse, laaditakse üles ja säilitatakse rahvastikuregistris, nii nagu ka kõik muud rahvastikuregistris tehtud kannete aluseks olevad dokumendid, nt abiellumisavaldused, abielu lahutamise avaldused, sünni registreerimise avaldused (neil puudub üldse seadusest tulenev säilitustähtaeg). • On täiesti põhjendamatu nõuda kohalikul omavalitsusel paber kandjal elukohateadete säilitamist 	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>RRS-i § 76 tunnistatakse kehtetuks.</p>

	<p>10 aastat, mis on asutusele liigselt koormav nii arhiivimise nõuetele vastava ruumi ja pinna leidmisel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimased kümmekond aastat pole küll ühtegi taotlust paberkandjal elukohateate väljastamiseks esitatud. • Meie hinnangul piisab, kui elukohateade on üles laaditud rahvastikuregistrisse ja elukoha registreerimise toimikus on kättesaadavad kõik alusdokumendid. • Elukohateatel puudub selline õiguslik tähendus, nagu näiteks on abiellumisavaldusel, abielu lahutamise avaldusel, sünni registreerimise avaldusel. Elukoha aadressi on õiguslik tähendus eelkõige avaliku ülesande täitmisel, see ei anna isikule õigust kasutada ruumi elukohana, kuid puudub ruumi kasutamise õigus. • Lisaks muudavad inimesed elukohta tänapäeval märksa tihedamini kui varasemalt. Seetõttu ei ole elukohateate säilitamisel enam sellist tähendust nagu oli seda varasemalt. Seega puudub põhjendatud vajadus elukohateadete säilitamiseks kauem kui teistel RR alusdokumentidel. 	
Eesti Linnade ja Valdade Liit	<p>Kooskõlastame perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu järgmiste liikmetelt laekunud märkuste ja ettepanekutega.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sünni registreerimise menetluse viimine 79-st valla- ja linnavalitsusest 16-sse maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksusesse (edaspidi <i>MK KOV</i>). <p>1.1. Tähelepanu on juhitud, et lapse sünni registreerimis viimine MK KOV-idesse suurendab ilmselgelt nende halduskoormust. Eelnõu dokumentidest aga ei selgu,</p>	<p>Märkustega arvestamine on Eesti Linnade ja Valdade Liidust Tiina Üksväravaga (Tiina.Uksvarav@elvl.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega osaliselt arvestatud.</p> <p>Selgitatud.</p> <p>ELVL on tõlgendanud seletuskirja teksti laiendavalt ja leiab, et seal on tähelepanu juhitud sellele, et sünni registreerimise pädevuse üleviimine ilmselgelt suurendab MK KOV-ide halduskoormust. Seletuskirjas</p>

	<p>kuidas kujuneb sellisel juhul nende rahastamine. Seletuskirja p-s 7 (Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud) on toodud üksnes üldiselt PPA ametnike koolituse vajadus ja IT arenduse kulud. Seega teeme ettepaneku täpsustada eelnõus ja/või seletuskirjas rahastamise küsimusi.</p>	<p>on öeldud: „MK KOV-ide töökoormus võib suureneda, kuid mitte oluliselt, sest suurem osa sünni registreerimise avaldusi esitatakse juba praegu e-teenuse kaudu. Kui arvestada juba lisanduvate automaatsete sünni registreerimistega, siis menetluste arv MK KOV-ides ei ole väga suur.“</p> <p>Selleks, et seletuskirja ei oleks võimalik laiendavalt tõlgendada, on muudetud seletuskirja teksti.</p> <p>MK KOV-ide koormus pigem väheneb. Seoses sünni registreerimise automatiseerimise ja laste sündide arvu vähenemisega MK KOV-ide koormus sünni registreerimisel on oluliselt langenud ning pädevuse viimine MK KOV-i aitab seda leevendada. Rahastamine toimub jätkuvalt tulenevalt toimingute arvust ja selles osas ei ole hetkel muudatusi planeeritud.</p>
	<p>1.2. Samas on meile laekunud ka tagasisidet, kus tuuakse välja murekohad seoses kavandatava muudatusega. Seletuskirjas viidatakse, et sünni registreerimise menetluse viimine 79-st KOV-ist 16 MK KOV-i oli käsitletud 2021. aasta detsembris EIS-i kooskõlastamisele saadetud väljatöötamiskavatsuses.</p> <p>Oma vastuskirjas (03.01.22) on ELVL mh märkinud, et: „Nagu nähtub ka väljatöötamise kavatsusest (lk 6-7), on kohalikke omavalitsusi, kes toetab taolist lähenemist, kuid on ka omavalitsusi, kes on välja toonud probleeme, kui sünde registreerivate KOV-ide arv väheneb.“</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Seletuskirjas on välja toodud, et sünnitushaiglad asuvad niigi juba maakonnakeskustes, mis tähendab, et lapse sünnitamiseks tuleb ka see, kes soovib või vajab avalduse esitamist paberikandjal, maakonnakeskusesse. Võib küll öelda, et kõik ei kasuta interneti ja MK KOV-i peab väga palju sõitma aga reaalsus on see, et väikestes KOV-ides kohapeal praktiliselt paberil avaldusi enam ei esitata ning ka väikeste KOV-ide kontorid ei asu maapiirkondades alati jalutuskäigu kaugusel. On KOV-e, kes asuvadki samas linnas, kus maakonnakeskus.</p> <p>Alaealiste sünnitajate puhul on sageli teine lapsevanem täisealine, kes saab korraldada maakonnakeskuses</p>

	<p>Nimetatud küsimused ei ole täielikult kaotanud oma aktuaalsust ka käesolevaks hetkeks.</p> <p>Ehkki selle aasta aprillis käivitus automaatne sünnikannete tegemine rahvastikuregistris (RR-is) ja suur osa sünnikandeid tehakse juba praegu ilma ametniku sekkumiseta, sunnitakse seaduse muudatusega lapsevanemaid sõitma, olenevalt asukohast, üsna kaugele paberil lapse sündi registreerima. Interneti kasutamine ei ole Eesti riigis kodaniku kohus, pigem õigus ning kõiki kodanikke tuleb kohelda võrdselt. Lisaks sellele, et inimesel ei pea olema interneti ühendust, ei pea tal olema ka autot ning ühistransport ei pruugi toimida piirkonniti optimaalselt sünni registreerimiseks.</p> <p>Valla- ja linnavalitsus asub oma elanikele kõige lähemal ning annab inimestele võimaluse registreerida oma laps kiiresti ja mugavalt.</p> <p>Seega on oluline, et ka kavandatava muudatuse järgselt oleks tagatud teenuse tegelik kättesaadavus kõigi jaoks ning et võimaliku muudatuse tõttu ei osutuks osade inimeste jaoks teenus raskesti kättesaadavaks. Lisame, et kuna tegemist on nõ kohustusliku teenusega inimese seisukohalt, siis peaks riik tagama selle täitmiseks võimalikult soodsamad tingimused kõigile.</p> <p>Arvestades ülaltoodut teeme ettepaneku veelkord täpsemalt analüüsida muudatuse võimalikke mõjusid, sh kohapeal registreerimise põhjuseid, automaatkannete dünaamikat alates aprillist jms</p>	<p>käimise. Kui on tegemist alaealise üksikemaga, on vaja menetlusse kaasata elukohajärgne KOV, kes saab vajadusel korraldada transpordi ning aidata asjaajamisel. Sama kehtib selliste vanemate suhtes, kellele endale on määratud eestkostja.</p> <p>Juhul, kui sündide arv veelgi kahaneb ning tekib vajadus ka sünde registreerivate maakonnakeskuste vähendamiseks, siis kindlasti kaalume lahenduse leidmist selleks, et kuidas haavatavad sihtrühmad saaksid ka neile sobival viisil sünni registreerimise avalduse esitada.</p>
--	--	---

	<p>2. Ebaselgeks on jäänud järgmine küsimus. Kas pärast seda, kui sündi hakkavad registreerima ainult MK KOVid, saab inimene, kes on valinud sünni n.ö digiregistreerimise, ka sünnitõendi paberil väljatrüki MK KOVist? Kas sünni puhul jääb KOVidele paberdokumendi väljastamise kohustus ja õigus alles?</p> <p>Täna inimesed, kes tahavad, et neil oleks paberkandjal lapse sündi tõendav dokument, tulevad omavalitsuse ametiasutusse – kas registreeringu tegemiseks koos tõendi saamisega või lihtsalt tõendit saama.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Muudatuse järgselt ei saa sünnitõendit igast KOV-ist kätte vaid tuleb valida siiski endale lähim MK KOV. Seda põhjusel, et tõendi väljastamine on sünni registreerimise menetluse protsessi osa ja kui pädevus kaob, siis ei ole võimalik eraldi ka ainult tõendit trükkida. Ka elektroonilise tõendi valinud sünni registreerijate arv on ajas kasvutrendis, sest Eestis kasutamiseks sünnitõendit paberkandjal praktiliselt vaja ei lähe.</p>
	<p>3. Teeme ettepaneku muuta ka rahvastikuregistri seaduse § 76 lõikes 1 sätestatud paberkandjal esitatud elukohateate säilitustähtjaks 5 aastat või tunnistada kogu paragrahv kehtetuks ja iga asutus kehtestab ise säilitustähtaja.</p> <p>Kõik elukohateated skaneeritakse, laaditakse üles ja säilitatakse rahvastikuregistris, nii nagu ka kõik muud rahvastikuregistris tehtud kannete aluseks olevad dokumendid, nt abiellumisavaldused, abielu lahutamise avaldused, sünni registreerimise avaldused (neil puudub üldse seadusest tulenev säilitustähtaeg). On põhjendamatu nõuda kohalikul omavalitsusel paberkandjal elukohateadete säilitamist 10 aastat, mis on asutusele liigselt koormav arhiivimise nõuetele vastava ruumi ja pinna leidmisel. Samuti ei ole teada, et viimased kümmekond aastat oleks taotlusi paberkandjal elukohateate väljastamiseks esitatud. Piisab, kui elukohateade on üles laaditud rahvastikuregistrisse ja elukoha registreerimise toimikus on kättesaadavad kõik alusdokumendid. Elukohateatel puudub ka selline</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>RRS-i § 76 tunnistatakse kehtetuks.</p>

	<p>õiguslik tähendus, nagu näiteks on abiellumisavaldusel, abielu lahutamise avaldusel, sünni registreerimise avaldusel. Elukoha aadressil on õiguslik tähendus eelkõige avaliku ülesande täitmisel, see ei anna isikule õigust kasutada ruumi elukohana, kui puudub ruumi kasutamise õigus.</p> <p>Seega puudub põhjendatud vajadus elukohateadete säilitamiseks kauem kui teistel RR alusdokumentidel.</p>	
	<p>4. Sünni registreerimise menetlus assisteerimata sünnituse juhiks.</p> <p>Eelnõu § 1 punktiga 9 täiendatakse perekonnaseisutoimingute seaduse § 23 lõikega 21 järgmises sõnastuses: „(21) Kui laps sünnib tervishoiuteenuse osutaja juuresolekuta ja tervishoiuteenuse osutaja ei väljasta sünni kohta tõendit (edaspidi tervishoiuteenuse osutaja tõend), esitab lapse seaduslik esindaja võimaluse korral käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud andmeid tõendavad dokumendid, mille alusel on võimalik veenduda, et laps põlvneb emast. Kui dokumente ei esitata või need ei ole sünnikandeks piisavad, tuvastatakse lapse emast põlvnemine kohtus.“</p> <p>Ettepanek on sõnastada perekonnaseisutoimingute seaduse § 23 lõige 2¹ järgmiselt:</p> <p>„(21) Kui laps sünnib tervishoiuteenuse osutaja juuresolekuta ja tervishoiuteenuse osutaja ei ole väljastanud sünni kohta tõendit (edaspidi tervishoiuteenuse osutaja tõend), esitab lapse seaduslik esindaja võimaluse korral käesoleva seaduse § 24 lõikes 6 nimetatud andmeid tõendavad dokumendid, või muud</p>	<p>Märkusega osaliselt arvestatud.</p> <p>Esitatud ettepanek on asjakohane ja põhjendatud, kuid normitehniliselt ei ole hea viidata sättele, mis on seaduses tagapool. Seetõttu tehakse eelnõus muudatus ja täiendatakse PKTS-i §-ga 21¹ ja 21².</p>

	<p>dokumendid, mille alusel on võimalik veenduda, et laps põlvneb emast. Kui dokumente ei esitata või need ei ole sünnikandeks piisavad, tuvastatakse lapse emast põlvnemine kohtus.“</p> <p>Uue regulatsiooniga soovitakse muuta sünni registreerimise menetlust assisteerimata sünnituse juhaks. Muudatusel on positiivne mõju, sest ka praegu esineb selliseid menetlusi.</p> <p>Kehtiva perekonnaseisutoimingute seaduse § 22 lõike 1 kohaselt kantakse sünni registreerimisel rahvastikuregistrisse lapse isikunimi, sugu, sünniaeg, isikukood, sünnikoht, kodakondsus, emakeel ja rahvus, ema isikukood, isa või teise vanema isikukood, hooldusõiguse kuuluvus.</p> <p>Seletuskirjas märgitakse, et muudatus annab võimaluse registreerida lapse sünd rahvastikuregistris täiendavate tõendite alusel, kui tervishoiuteenuse osutaja ei ole lapse sünni juures viibinud ega väljasta lapse sünni tõendavat dokumenti.</p> <p>Perekonnaseisuasutus ei saa lapse sünni rahvastikuregistris registreerida pelgalt ütluste alusel. Uus regulatsioon on sõnastatud nii, et perekonnaseisuametnikule tuleb esitada võimaluse korral dokumente, mida lapse ema ei saa mingil moel esitada. Lapse ema ei saa esitada tõendavaid dokumente lapse isikukoodi, lapse nime, kodakondsuse, emakeele, rahvuse ega hooldusõiguse kohta. Ta saab esitada avalduse lapse sünni registreerimiseks, kus on kõik eelpool nimetatud andmed ja tegelikult vajaminevad</p>	
--	--	--

	<p>andmed ehk andmed, kes on lapse ema, millal ja kus laps sündis ja mis soost laps on. Viidates perekonnaseisutoimingute seaduse § 22 lõikele 1 anname emale võimaluse esitada tõendava dokumendina sünni registreerimise avalduse, mis sisuliselt on ütluspõhised andmed. Andmed, mille alusel on võimalik veenduda, et laps põlvneb emast, on tervishoiuteenuse osutaja tõendi andmed ja üksnes neid andmeid on vaja dokumentidega tõendada.</p> <p>Seetõttu on asjakohasem viidata eelnõu § 1 punktis 14 nimetatud täiendusele, millega täiendatakse perekonnaseisutoimingute seaduse § 24 lõikega 6:</p> <p>(6) Tervishoiuteenuse osutaja tõendil märgitakse vähemalt järgmised andmed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lapse sugu; 2) lapse sünniaeg ja -koht; 3) ema isikunimi; 4) ema isikukood või selle puudumise korral sünniaeg. 	
	<p>5. Abiellumise kuupäeva ja abielulahutuse päeva määramine.</p> <p>Eelnõu § 1 punktidega 16 ja 18 täiendatakse vastavalt perekonnaseisutoimingute seaduse § 41 lõike 1 esimest lauset ja § 45 lõiget 2 ning määratletakse, et abiellumise kuupäeva ja abielulahutuspäeva määrab perekonnaseisuametnik rahvastikuregistri broneerimissüsteemis. Seletuskirjas selgitatakse, et broneerimissüsteem võimaldab lihtsalt ja kiiresti broneerida abiellumise ja abielu lahutamise aega. Edaspidi peab perekonnaseisuametnik märkima abiellumise ja abielu lahutamise aeg</p>	<p>Märkusega mitteamvestatud.</p> <p>Selle muudatuse jõustumistähtjaks eelnõus planeeritakse 2. detsember 2025. aasta. Seletuskirja täiendatakse selgitustega.</p>

	<p>broneerimissüsteemis, mis annab ülevaate sellest, mis päevadel ja kellaaegadel on ajad juba broneeritud ja mis ajad on veel vabad. Ettepanek on jätta eelnõust välja § 1 punkt 16, millega soovitakse täiendada perekonnaseisutoimingute seaduse § 41 lg 1 esimest lauset, kuna see on ennatlik.</p> <p>Abielu sõlmimise teenus koosneb riiklikust teenusest ja kohaliku omavalitsuse teenusest. Lahendamata on jäänud küsimus, kuidas broneerimissüsteemi arendada sellisel viisil, et lisaks riigilõivule oleks abiellujal võimalik kohe tasuda ka kohaliku omavalitsuse teenuse eest. Kohalikel omavalitsustel on abielu sõlmimise teenuse osutamine reguleeritud erinevalt, arvestades teenuse nõudlust, ning sellest lähtub ka töökorraldus. Kohaliku omavalitsuse teenuse hinda mõjutab näiteks abielu sõlmimise aeg (nt laupäeval osutatav teenus on kallim), kasutatav saal ja abielu võõrkeeles sõlmimise soov.</p> <p>Inimene peab aru saama, mis on teenuse sisu ja lõplik hind. Abiellujal peab abielu kellaaega ja päeva broneerides olema tagatud võimalus tasuda kohe ka kohaliku omavalitsuse teenuse eest. Ei saa tekitada olukorda, kus isikule võib jääda pärast riigilõivu tasumist ekslikult mulje, et temal on broneeritud ka kohaliku omavalitsuse teenus, kuigi vastava teenuse eest ei ole veel tasutud. E-teenuste arendamise eesmärgiks saavad olla näiteks efektiivsus või kasutajamugavus, kuid kavandatava muudatusega neid eesmärke ei saavutata. Poolikud tarkvaralised lahendused</p>	
--	---	--

	<p>tekitavad inimestes pigem pahameelt ja ei muuda teenust mugavamaks ei abiellujate ega ametnike jaoks.</p> <p>Selleks, et broneerimissüsteemi oleks mugav kasutada ja see oleks usaldusväärne nii abiellujate kui ka ametnike jaoks, tuleb lahendada rida küsimusi, millele Tallinna Perekonnaseisuamet on varasemalt tähelepanu juhtinud.</p> <p>Tallinna Perekonnaseisuamet kohtus 11. jaanuaril 2023 Siseministeeriumi ja SMIT-i arendajatega, et arutada broneerimissüsteemi arendamise küsimusi. Kohtumisel jõuti arusaamale, et Tallinna Perekonnaseisuamet vajab oma paljude ametnike ja erinevate saalide tõttu eritingimusi.</p> <p>Kohtumisel Siseministeeriumiga 20. juunil 2024 kaardistati broneerimissüsteemiga seotud tähelepanekuid. Need olid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kohaliku omavalitsuse ruumi tasu maksmise link. Tasu maksmise link peaks olema broneerimissüsteemis ning makstav summa seadistatav vastavalt abiellumise päevale ja valitud ruumile. Siinjuures on oluline maksmisel tagasisuunamine portaali (makselingi teenus peaks võimaldama call back URL-i lisamist). Tuleb selgeks teha, kas sellist lahendust on võimalik luua ning mis saab siis, kui pärast tasu maksmist ei suunata inimest tagasi portaali või tasu maksmisel läheb midagi valesti; • ajabroneeringu kinnitamise hetk. Tuleb selgeks teha, kas ajabroneeringu kinnitamise hetk on enne või pärast kohaliku omavalitsuse tasu maksmist ning mis 	
--	--	--

	<p>nupuvajutusega see nõ aktiveerub. Samuti tuleb selgeks teha, mis hetkel hakkab jooksmas makse tegemiseks ettenähtud 15-minutiline ajalimiit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • broneeringutega seotud õigused. Tuleb selgeks teha, kellel on õigus hallata teenuseid ja ruume ning kellel on õigus kalendris aegu vaadata või muuta. <p>Tallinna Perekonnaseisumet ja Siseministeerium leppisid 20. juuni 2024 kohtumisel kokku, et Tallinna linn ei liituks alguses broneerimissüsteemiga, vaid vaataks, kuidas väiksematel kohalikel omavalitsustel süsteem toimib. Samuti lepiti kokku, et broneerimissüsteemi kasutuselevõtul rakendaks Tallinna Perekonnaseisumet broneerimissüsteemi esmalt vaid lahutusele.</p> <p>Tallinna Perekonnaseisumetis sõlmitakse 43% kõikidest Eestis sõlmitavatest abieludest ning väga oluline on, et automatiseeritud lahendused oleksid loogilised ning aitaksid ressursi kokku hoida. Broneerimissüsteemi haldamine erinevate saalide vahel peab olema lihtne ja loogiline. Lisaks e-teenuse kasutajatele käivad abiellujad avaldust esitamas ka kohapeal. Kuna abielu sõlmimine on inimese elus üks olulisemaid sündmusi, siis abiellumise koha, päeva ja kellaja kinnitamisel peab tarkvara toimima arusaadavalt. Abielluja peab täpselt aru saama, millist teenust ta valib ja mis on teenuse lõpphind. Broneerimissüsteemi arendajad koostöös Tallinna linna infosüsteemide analüütikutega saavad leida tarkvaralisi võimalusi, kuidas e-teenuses aega broneerides suunata inimene rahvastikuregistrist Tallinna linna maksevormile ja sealt tagasi rahvastikuregistrisse.</p>	
--	---	--

	<p>Esmalt peavad olema loodud läbitestitud tarkvaralised lahendused, mis arvestavad tervikteenuse olemusega. Enne vastavate tarkvaraliste lahenduste loomist on seaduse muudatus ennatlik. Broneerimissüsteemi kasutamise kohustus pooliku lahendusena ei täida oma eesmärki ning loob ebamõistliku segaduse.</p>	
<p>Haridus- ja Teadusministeerium</p>	<p>Siseministeerium esitas kooskõlastamiseks perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu. Haridus- ja Teadusministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega. Eelnõu § 2 punkti 5 muudatusega täiendatakse rahvastikuregistri seaduse (RRS) §-i 21 lõikega 3 selliselt, et edaspidi ei ole isikule kohustuslik esitada rahvastikuregistrisse kuni 12-aastase lapse kohta kõrgeimat omandatud haridustaset, sest kuni 12-aastase lapse kohta kantakse registrisse klassifikaatorist haridustase A0 automaatselt. Ühtlasi tähendab see, et kuni 12-aastase lapse kõrgeimaks haridustasemeks ei saa klassifikaatorist määrata taset A1.1</p> <p>Esmalt teeme ettepaneku asendada eelnõus sätestatud vanus „kuni 12-aastane“ vanusega „kuni 10-aastane“. Põhikooli II kooliastme lõpetab laps tavapäraselt 12–13-aastaselt. On ka neid lapsi, kes alustavad kooliteed veidi enne 6-aastaseks saamist ja on II kooliastme lõpus 11-aastased. Andekas laps võib liikuda klassist-klassi ka tavapäraselt kiiremas tempos. Seega ei saa välistada, et keegi jõuab ka 10-aastaselt II kooliastme läbitud. See tähendab, et eelnõus märgitud kuni 12-aastaselt lapsel võib olla juba kõrgem haridustase kui A0.</p>	<p>Märkustega arvestamine on Haridus- ja Teadusministeeriumist Kristel Mölleriga (kristel.moller@hm.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Eelnõus on vanus muudetud. Eelnõu kohaselt määratakse haridustase automaatselt alla 11-aastase lapse kohta.</p>
	<p>Teiseks märgime, et rahvastikuregistris kasutatav klassifikaatorite sõnastus vajaks meie hinnangul ajakohastamist. Rahvastikuregistris kasutatakse sama</p>	<p>Selgitatud.</p>

	<p>klassifikaatorit, mida kasutab Statistikaamet, mis omakorda põhineb rahvusvahelisel ühtsel hariduse liigitusel (ISCED):2 ISCED 0 - alusharidus (early childhood education), ISCED 1 - põhikooli I ja II kooliaste (primary education), ISCED 2 – põhikooli III kooliaste (lower secondary education) jne.</p> <p>Andmed kõrgeima haridustaseme kohta annab Haridus- ja Teadusministeerium 3 7-aastase, hiljemalt 8-aastase lapse haridustase on alusharidus⁴ (klassifikaator A0), mistõttu klassifikaatoris A0 kasutatav mõiste „hariduseta“ ei ole täpne. Klassifikaatoris A1 sisalduvat mõistet „algharidus“ kehtivas haridusõiguses ei kasutata,⁵ mistõttu võib ka see mõiste tänases õigusruumis pigem segadust tekitada. Pärast alusharidust on järgmine haridustase põhiharidus.</p>	<p>Siseministeerium edastas selle ettepaneku Statistikaametile, sest klassifikaatorite muutmine ei ole Siseministeeriumi vastutusalas.</p>
Maa-amet	<p>Siseministeerium esitas 08.08.2024 Maa-ametile „Perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu“ (edaspidi eelnõu) arvamuse esitamiseks.</p> <p>Maa-amet esitab eelnõu kohta järgmise ettepaneku: Eelnõu punkti 25 kohaselt asendatakse paragrahvi 94 lõikes 2 sõnad „kus puudub aadressiobjekt“ sõnadega „mis ei ole aadressiandmete süsteemi infosüsteemis“. Muudatuse eesmärk on seletuskirja kohaselt välistada isiku uue elukohana aadress, kus ei ole võimalik püsivalt elada ning kohaliku omavalitsuse üksus saaks isiku elukoha andmete kehtivuse rahvastikuregistris lõpetada.</p> <p>Juhime tähelepanu, et Teie poolt pakutud sõnastus ei ole täpne, kuna aadressiandmete süsteemi infosüsteemis kajastatakse ka hoonestamata katastriüksuse aadresse,</p>	<p>Märkustega arvestamine on Maa-ametist Mall Lehe (mall.leht@maaamet.ee) ja Keiti Pärnaga (keiti.parn@maaamet.ee), läbi räägitud.</p> <p>Märkusega osaliselt arvestatud.</p> <p>Siseministeerium muudab eelnõu sõnastust, kuid ei saa kasutada Maa-ameti välja pakutud sõnastust, sest selle sõnastuse kohaselt peaks aadress vastama RRS-i § 77 nõuetele, kuid aadress ei saa vastata RRS-i § 77 nõuetele. Ruum peab vastama RRS-i § 77 nõuetele.</p>

	<p>(aadressiandmete süsteemi infosüsteemis on aadress leitav, kuid ei pruugi olla sobilik elukohana registreerimiseks, kuna on hoonestamata).</p> <p>Teeme ettepaneku paragrahvi 94 lõike 2 võimaliku sõnastuse osas:</p> <p>„(2) Kui isiku elukoha aadressina on rahvastikuregistrisse kantud aadress, mis ei vasta käesoleva seaduse § 77 toodud nõuetele, või kui aadressiandmete süsteemi infosüsteemis toimunud aadressiandmete muudatuste alusel ei vasta isiku rahvastikuregistrisse kantud elukoha uus aadress käesoleva seaduse § 77 toodud nõuetele, lõpetab kohaliku omavalitsuse üksus tema elukoha andmete kehtivuse rahvastikuregistris.“.</p> <p>Palume Teil täpsustada ja parandada ka eelnõu punkti 25 seletuskirja teksti ülevalpool toodud muudatuse suhtes.</p>	
Andmekaitse Inspeksioon	<p>Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks perekonnaseisutoimingute seaduse (PKTS) ja rahvastikuregistri seaduse (RRS) muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). AKI-l on eelnõuga seonduvalt järgmised tähelepanekud. Eelnõu seletuskirjas on õigesti märgitud, et valdkonna eest vastutav minister ei ole PKTS §-s 24 nimetatud tervishoiuteenuse osutaja tõendi andmekoosseisu määрусega kehtestanud. Selle probleemi lahendamiseks soovitakse määrata tõendi andmekoosseisu PKTS-s, mis on iseenesest õige lahendus. Küll aga peab AKI rõhutama, et tõendis sisalduvate isikuandmete koosseis peab olema seadusega piiritletud ehk ei ole õige jätta tervishoiuteenuse osutajale otsustada, millised veel andmed, lisaks seaduses märgitud minimaalsele</p>	<p>Märkustega arvestamine on Andmekaitse Inspeksioonist Irina Meldjukiga (irina.meldjuk@aki.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega arvestatud.</p> <p>PKTS-i § 24 lõikest 6 on sõna vähemalt välja jäetud.</p>

	<p>andmestikule, ta tõendile märgib. Seega ei sobi eelnõus pakutud § 24 lg 6 sõnastus, kuna see ei anna ammendavat loetelu tõendile kantavatest isikuandmetest. AKI soovib võtta PKTS § 24 lg 6 sõnastusest välja sõna „vähemalt“.</p>	
	<p>AKI juhib tähelepanu, et kehtiva PKTS § 24 lg 5 viitab valdkonna eest vastutava ministri määrusele, mida tegelikult ei eksisteeri. Siinkohal tuleb märkida, et kehtiva seaduse sõnastus ei anna määruseandjale kaalutlusruumi tõendi vormi kehtestamise või kehtestamata jätmise osas, vaid nimetatud volitusnorm nimelt kohustab tõendi vormi määrusega kehtestama.</p> <p>Seega kui seadusandja leiab, et nimetatud tõendi vormi ei pea ilmtingimata määrusega kehtestama ning piisab seadusega tõendi andmekoosseisu sätestamisest, peaks PKTS § 24 lg 5 sõnastuse täpsustama selliselt, et valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada tervishoiuteenuse osutaja tõendi vormi määrusega. Juhul, kui nimetatud tõendi vormi määrusega kehtestamine on siiski seadusandja hinnangul vajalik, oleks mõistlik võtta vastav rakendusakt vastu koos praeguse eelnõuga.</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Kuna volitusnormi alusel vormi ei kehtestata, siis tunnistatakse PKTS-i § 24 lõikes 5 olev volitusnorm kehtetuks.</p>
	<p>Eelnõu § 2 p-ga 28 tehtava RRS § 100 lg 1 muudatusega laiendatakse sätte mõju ka RR-i mittesubjektidele ehk e-residentidele. Seletuskirjas märgitakse, et RR-i andmete kasutajate arvates peaks ka mittesubjektide kontaktandmed ja lisa-aadresse RR-i kandma ning on oluline, et kontaktandmed oleks ajakohased ning kõik avalikku ülesannet täitvad asutused edastaksid neid RR-i.</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>RRS-i § 99 lõike 1 punkti 4 kohaselt võib isiku kontaktandmed ja lisa-aadressi RR-i kanda RRS-i §-s 100 sätestatud korras. RRS-i § 100 lõike 1 kohaselt kui RR-i subjektiks olev isik pöördub menetluse käigus avalikku ülesannet täitva asutuse või isiku poole ning esitab lisa-aadressi ja kontaktandmed, mis erinevad RR-i kantud</p>

	<p>AKI hinnangul ei ole üleüldse (mitte ainult e-residendi puudutavalt) nimetatud viisil andmete kogumine andmesubjekti jaoks piisavalt läbipaistev (vt IKÜM art 5 lg 1 p a), kuna esitades oma lisa-aadressi või muu kontaktinfo konkreetse menetluse käigus avalikku ülesannet täitvale asutusele juhindub isik konkreetsest vajadusest ega eelda, et sedasama kontakti hakatakse kasutama temaga ühenduse võtmiseks teiste isikute ja asutuste poolt menetlusega mitteseotud küsimustega seoses. Isikuandmeid tohib koguda täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei tohi töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus (IKÜM art 5 lg 1 p b). Seega jääb nimetatud viisil isikuandmete töötlemise puhul küsitavaks ka isikuandmete töötlemise eesmärgi piirang.</p> <p>Lisaks läbipaistvuse ja eesmärgipärasuse põhimõtete problemaatikale kerkib küsimus ka nimetatud viisil RR-i sattunud andmete asjakohasuse ja korrektsuse kohta. Näiteks kasutavad inimesed tihtipeale teatud asutusega suhtlemisel esindajat (kas lepingulist või siis lihtsalt suhtlevad oma sugulase või tuttava abil). Ei ole välistatud, et RRS § 100 lg-s 1 nimetatud viisil andmete töötlemisel võivad esindaja kontaktandmed sattuda esindatava RR-i (millest esindaja omakorda ei saa teada muudmoodi, kui ühel hetkel esindatavale adresseeritud kirja või kõne saamisel). Seega ei taga RRS § 100 lg 1 piisaval määral isikuandmete õigsust.</p> <p>Inspeksioonile teadaolevalt esineb praktikas mitmeid probleeme ka sellega, et kui ühes andmekogus (nt e-</p>	<p>andmetest, kannab avalikku ülesannet täitev asutus või isik need RR-i.</p> <p>RRS-i § 100 lõike 2 kohaselt RRS-i § 100 lõikes 1 nimetatud asutuste ja isikute loetelu ning lisa-aadresside ja kontaktandmete RR-i kandmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Seega inimene saab Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2018 aasta määruse nr 128 „Elukoha aadresse edastavate ning lisa-aadresse ja kontaktandmeid rahvastikuregistrisse kandvate avalikku ülesannet täitvate asutuste ja isikute ning isiku viibimiskoha aadressi andmeandjate loetelu ning elukoha aadressi edastamise, lisa-aadressi ja kontaktandmete rahvastikuregistrisse kandmise ja isiku viibimiskoha andmete esitamise kord“ §-st 6 üle vaadata ja tutvuda, millised asutused edastavad RR-i tema kontaktandmeid. Seega ei saa väita, et andmete sellisel kujul kogumine ei oleks läbipaistev.</p> <p>RRS-i § 100 lõike 1 muudatusega laiendatakse sätte mõju RR-i mittedubjektidele. Kehtiva RRS-i kohaselt on hõlmataud vaid RR-i subjektid.</p> <p>Kontaktandmeid kogutakse ka mittedubjektide kohta (PPA, KOVID, RIK, SKA, TRA, EMTA, Välisministeerium jne), samuti vajatakse neid andmeid, sest mittedubjektsus ei tähenda, et inimene Eestis ei toimetata ega vaja suhtlemist. Näiteks ei ole subjektid e-residendid, aga ka PPA hinnangul peaksid nende kontaktandmed ja lisa-aadressid RR-is olema. PPA küll saab oma infosüsteemis nende kontakte kasutada, kuid ka</p>
--	---	---

	<p>maksumetis) muudetakse ära kontaktinfo e-posti näol, siis hõivatakse see aadress ka rahvastikuregistrisse kui lisa-aadress. Samas, kui seda omakorda e-maksumetis muudetakse, ei toimu muudatus sama operatiivselt rahvastikuregistris. Sellise probleemi on näiteks välja toonud pankrotihaldurid, kes saavad enda e-postiaadressile isikute kohta teateid, mille adressaadid nad ei ole (nt kutsed erinevatele sõeluuringutele jne) ka pikka aega peale pankrotimenetluse lõppu ja kontaktandmete muutust.</p> <p>Üllatoodud viidatud probleemkohtadest tulenevalt soovib AKI hinnata uuesti RRS §-s 100 sätestatud viisil isikuandmete töötlemise seaduslikkuse, vajaduse ja viisi.</p>	<p>teiste riigiasutuste jaoks on see info oluline inimeste teavitamiseks või suhtlemiseks.</p> <p>Mittesubjektide puhul võimaldaks nt lisa-aadressi olemasolu kaudselt hinnata nende Eestis viibimist ja isegi täpsemat asukohta. Välisriigi kontaktandmed annavad võimaluse inimesega ühendust saamiseks ka pärast Eestist lahkumist.</p> <p>Siseministerium on analüüsinud kontaktandmete kvaliteeti. On tõesti juhtunud, et RR-i on edastatud mitte ainult isiku enda, vaid ka abikaasa, laste, vanemate, tööandja, hooldajate kontakte ja seda nii RR-i subjektide kohta kui ka arhiivsete isikute kohta. Samas on selliste andmete osakaal väga väike ja enamasti ka õige, kui nt vanaema eest laps asju ajab ja temaga seotud infot vahendab. Üldjuhul on inimesel ikka enda kontaktandmed, sest RRS-i § 98 kohaselt on RR-i subjektiks olev isik kohustatud tagama oma kontaktandmete olemasolu ja õigsuse RR-is RRS-is sätestatu kohaselt.</p> <p>Probleem tekib, kui lapsed saavad täiskasvanuks ja nendega on seotud vanemate kontaktid. Selle vastu on praegu võideldud 16-18 aastastele teavitusi saates, et nad oma kontaktid korda teeks ja tulevikus üldse laste kontaktide kogumise lõpetamisega.</p> <p>Pankrotihaldurite kontaktandmete lisamise probleem on lahendatud koostöös EMTA-ga ja neid andmeid enam ei edastata.</p>
--	---	--

		<p>Laiemalt tuleb kontaktandmete kvaliteedihüpe paremuse poole pooleliolevas projektis, kus kontaktandmeid hakatakse edastama vaid läbi Postkasti 2.0 mooduli.</p> <p>Lisaks märgime, et õigustatud huvi alusel (RRS-i mõistes) on juurdepääsuõigus andmetele nii püsiva juurdepääsuna kui üksikpäringutena. Püsiva juurdepääsuga andmesaajaid on praegu 111.</p> <p>Juurdepääsu isikuandmetele hinnatakse vastavalt taotletud andmete kasutamise eesmärgile ja andmete töötlemise seaduslikule alusele. Enne (kontakt)andmete juurdepääsu saamist on hinnatud andmesaaja õigust juurdepääsule vs isiku õigused, kelle andmetele juurdepääsu taotletakse. Tihtipeale on isikutega kontakteerumine seotud näiteks omandit puudutavates küsimustes. Näiteks erinevate projekteerimistöödega või planeeringutega seoses, vms. Seega on kinnistuomanike huvides saada võimalikult efektiivselt teavet tema omandit puudutava tegevuse kohta. On olnud ka juhtumeid, kus isikud on pöördunud Siseministeeriumi poole selgituse saamiseks, miks pole nendeni jõudnud teavitused võlanõuetest, jms.</p> <p>RRS ei sea samalaadseid piiranguid elukoha andmete väljastamisele (nii nagu õigustatud huvi alusel pole lubatud juurdepääs kõigile kontaktandmetele), samas kontaktandmete, peamiselt e-posti teel isiku poole pöördumine, oleks vähem riivav kui elukoha andmete edastamine. Kontaktandmetele juurdepääsu võimaldamine ei tähenda ka, et automaatselt väljastataks</p>
--	--	---

		alati nii e-posti aadress kui telefon vaid seda vajadust kaalutakse vastavalt konkreetsele olukorrale.
Rahandusministeerium	<p>Edastan perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta järgmise märkuse:</p> <p>Eelnõuga üldiselt parandatakse rahvastikuregistri elukoha andmete kvaliteeti. Siiski, Siseministeeriumi seisukoht on, et hariduse andmist ei pea siduma RR-i järgse elukohaga. "Kui laps reaalselt mingis KOV-is elab, siis peaks see KOV ka lapsele koolikohta ja lasteaia kohta pakkuma sõltumata sellest, kas lapsel on selles KOV-is RR-i järgne elukoht või mitte." Sellega ei saa nõustuda, sellepärast, et Rahvastikuregistri elukoha andmed peaksid vastama antud omavalitsuses tegelikult elavatele inimestele. Sellest sõltub paljude avalike teenuste, mh hariduse rahastamine. Kohalike omavalitsuste asutused ei peaks pidama selleks oma alternatiivset elanike registrit.</p>	<p>Selgitatud</p> <p>Leiame, et juhul kui alaealise lapse elukoha andmed jäävad muutmata seoses teise vanema nõusoleku mitteandmisega ja vanematel soovitakse pöörduda kohtusse hooldusõiguste/elukoha otsustusõiguse määramiseks, siis lapse huvid peaksid siiski saama kiirelt kaitstud vaatamata sellele, et RR-is puudub lapsel elukoht.</p> <p>Seega ei peaks kõigil juhtudel toetuma rangelt rahvastikuregistri elukoha andmetele. Üksikjuhtudel tuleks teha kaalutusotsus nt lasteaia/koolikoha saamisel, kui on tõendatud, et laps vastava KOV-i territooriumil elab.</p>
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	<p>Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastab perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse järgmise märkusega.</p> <p>Eelnõu § 2 punktiga 20 tehtava muudatuse kohaselt antakse kohaliku omavalitsuse üksusele õigus teatud tingimustel kanda lapse elukoht rahvastikuregistrisse vaid ühe vanema taotluse või nõusoleku alusel. Selleks peab kohaliku omavalitsuse üksus eelnõu kohaselt läbi viima rahvastikuregistri seaduse 11. peatükis sätestatud menetluse ning ühtlasi veenduma, et laps elab peamiselt elukohateates märgitud kohaliku omavalitsuse üksuses. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium teeb ettepaneku seletuskirjas täpsustada, millised on</p>	<p>Märkusega arvestamine Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist Martin Kulpiga (martin.kulp@agri.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega mittearvestatud.</p> <p>Selgitatud.</p> <p>Antud teemaga seoses toimus 6. septembril 2024. aastal kohtumine, kus osalesid ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist Martin Kulp ja Oliivia Taluste.</p>

	<p>kohaliku omavalitsuse üksuse praktilised võimalused lapse tegeliku elukoha välja selgitamiseks. Samuti tuleks kaaluda rahvastikuregistri seaduse täiendamist sättega, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksusel riikliku järelevalve tegemise õigus lapse tegeliku elukoha välja selgitamisel ning selleks vajalike korrakaitseaduses sätestatud erimeetmete kasutamiseks.</p>	<p>Elukoha registreerimine on haldusmenetlus ning HMS-i § 38 kohaselt on haldusorganil õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud. Tõendiks võib olla menetlusosalise seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus, tunnistaja ütlus ning eksperdi arvamus. Konkreetsete näitena saab tõendeid koguda kodukülastusega, vestlusega vanemate ja lapsega, lasteaialt või koolilt infot küsida, kohtulahendiga tutvuda, kui selles asjad on vanem lahend olemas jne.</p>
Õiguskantsleri Kantselei	<p>Lapse sünni registreerimine</p> <p>Hea meel on näha, et eelnõu korrastab lapse sünni registreerimist puudutavaid sätteid ning võimaldab registreerida lapse sünni ka muude tõendite kui ainult tervishoiuteenuse osutaja tõendi alusel, mis võimaldab kindlaks teha, et laps põlvneb emast.</p>	<p>Märkusega arvestamine Õiguskantsleri Kantseleist Angelika Sarapuuga (Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee) läbi räägitud.</p> <p>Teadmiseks võetud.</p>
	<p>Lapse elukoha registreerimine</p> <p>Muudatus, mis võimaldab omavalitsusüksusel kanda registrisse lapse elukoha aadressi vaid ühe vanema taotluse alusel, on vajalik ja mõistlik.</p> <p>Probleem, millele õiguskantsleri ametkond on tähelepanu juhtinud, ilmneb olukorras, kus lapse tegelik peamine elukoht on ilmne ja tõendatav, kuid üks vanem kiuslikult keeldub elukohateadet esitamast. Seega peaks pakutav lahendus reguleerima selliseid juhtumeid, kus lapsel on üks peamine elukoht ning kus</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Eelnõusse on muudatused sisse viidud.</p>

	<p>haldusmenetluses tuleks kindlaks teha vaid faktiline olukord.</p> <p>Eelnõus pakutud säte näeb aga ette, et lastekaitsetöötaja hindab lapse huvisid. See tähendab, et lastekaitsetöötaja peaks läbi viima põhjaliku menetluse lapse huvide hindamiseks (lastekaitseseaduse § 21), mille käigus selgitaks ta välja kõik olulised asjaolud ja põhjendaks, miks on lapse tegeliku elukoha registreerimine lapse huvides.</p> <p>Juhul kui eelnõusse jääb viide lapse huvidele, tekib oht, et seni tsiviilkohtumenetluses peetud vanematevahelised vaidlused hooldus- ja suhtlusõiguse üle kanduvad registrikande vaidlusesse (haldus-, vaide- või halduskohtumenetlusse). Küsimus, kus laps elama peaks, on üks olulisematest küsimustest hooldus- ja suhtlusõiguse vaidlustes. Seega võib juhtuda, et sama küsimuse üle toimub samaaegselt kaks vaidlust: registrikandest alguse saanud vaidlus halduskohtumenetluses ning hooldus- või suhtlusõiguse vaidlus tsiviilkohtumenetluses.</p> <p>Seetõttu võiks § 79 lõige 6 peamine sisu olla see, et omavalitsus registreerib lapse elukohaks elukohateates märgitud linna või valla, kui see linn või vald on veendunud, et laps elab peamiselt seal. Nii oleks säte kooskõlas teiste RRS-i sätetega (eelkõige § 65 lg 1), et rahvastikuregistrisse kantakse elukohana aadress, kus inimene alaliselt või peamiselt elab.</p>	
--	---	--

	<p>Selles, kus laps peamiselt elab, on omavalitsuse ametnikul (nt lastekaitsetöötajal) võimalik veenduda mitmel moel: näiteks kodukülastusega, vestlusega vanemate ja lapsega, lasteaialt või koolilt saadud info põhjal, kohtulahendi alusel jne. Teisisõnu viib ametnik läbi haldusmenetluse, mille käigus on tal endal õigus otsustada, milliseid tõendeid koguda, et tuvastada lapse elukoht (haldusmenetluse seaduse § 5 lõiked 1 ja 2, § 38 lg 1 ja 2).</p> <p>Niisiis saaks lastekaitsetöötaja arvamus piirduda vaid sellega, et ta selgitab välja, kus laps peamiselt elab. See asjaolu tuleks tal tuvastada ka siis, kui ta hindaks, mis on lapse huvides parim, sest lapse huve saab hinnata pärast kõigi oluliste asjaolude väljaselgitamist.</p> <p>Säte võiks seada lisatingimuseks selle, et lapse teine vanem on lapse elukoha registreerimise vastu või ei ole temaga võimalik mõistliku aja jooksul ühendust saada. Selline tingimus tagab, et ametnik püüab ühendust võtta ka teise vanemaga ja ta ära kuulata. Nii välistatakse ka nende juhtumite lahendamine, kus vanemad on ühel nõul ega vaja haldusorgani abi lapse elukoha registreerimisel.</p> <p>Oleme varem märkinud, et linna- või vallavalitsusel võiks olla võimalik lähtuda ka kohtulahendist, millest selgub lapse elukoha aadress (nt suhtluskorra määrusest või kohtulikult kinnitatud vanematevahelisest kompromissist, kust selgelt nähtub, et laps elab vaid ühel aadressil). Oleme jätkuvalt sellel seisukohal, kuid leiame, et kohalikul omavalitsusel on mõistlikum</p>	
--	---	--

	<p>kasutada sellist kohtulahendit ühe tõendina teiste hulgas. Kui seadus kohustab lähtuma üksnes kohtulahendist, on oht, et asjaolud on muutunud ning kohtulahendis märgitu ei ole enam ajakohane. Vajaliku paindlikkuse tagaks aga see, kui ametnik saaks kohtulahendist lähtuda ühe tõendina teiste tõendite kõrval.</p> <p>Selguse huvides oleks hea eelnõus täpsustada, et lisatav § 79 lõige 6 on erand § 75 lõikest 3, mis kohustab vanemat vajaduse korral esitama elukohateates teise hooldusõigusliku vanema nõusoleku.</p> <p>Samuti võiks kaaluda, kas on vaja § 79 lõikes 5 rõhutada, mis seadusest lapse elukoha registreerimisel lähtutakse. Õiguse rakendaja peab üldjuhul kohaldama asjakohaseid seadusi ka siis, kui tema tööd reguleeriv seadus otsesõnu seda ei ütle. Kõnealusel juhul jätab viide lastekaitseseadusele mulje, nagu peaks lapse elukoha registreerimisel lähtuma lapse parimate huvide põhimõttest ehk selgitama lapse huve hinnates välja, kas lapse huvides on see, et tema peamine elukoht registrisse kantakse.</p>	
	<p>Alaealise haldusteovõime laiendamine</p> <p>Muudatus, millega laiendatakse vähemalt 15-aastase alaealise haldusteovõimet, on tervitatav ja seletuskirjas esitatud selgitusi arvestades mõistlik samm, mis suurendab alaealise otsustus- ja vastutusvõimet.</p> <p>Õiguskantsler juhtis kirjas Riigikogu põhiseaduskomisjoni esimehele tähelepanu, et oleks</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Siseministeerium kaalus ka elukohateate esitamise võimaldamist alaealisele alates 15- eluaastast, kuid jõudis järeldusele, et esimeses etapis võiks alustada rahvastikuregistrisse selliste andmete esitamisega, millel on väiksem õiguslik kaal, näiteks ütluspõhised andmed ja kontaktandmed. Kuid tulevikus võib ka elukohateate esitamine tulla uuesti kaalumisele kui on juba praktikat,</p>

	<p>vaja üle vaadata seadustes sätestatud vanusepiirid tervikuna ning analüüsida, kuidas need omavahel kokku kõlavad. Riigikogu võib vaatluse alla võtta ainult need eapiirid, mis puudutavad noore otsustusõigust (sh ka hariduse ja tervishoiu valdkonnas).</p> <p>Võiks kaaluda, kas anda eelnõuga vähemalt 15-aastasele ka elukohateate esitamise õigus, kui analüüs näitab, et selline muudatus sobitub ülejäänud õiguskorraga.</p>	<p>mille pealt öelda, kuidas näiteks alates 15- aastaste puhul kulgeb kontaktandmete ja ütluspõhiste andmete esitamine ning kas esineb selles probleeme, mida ei osatud ette näha.</p>
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Märkusteta kooskõlastamine.	
Politsei- ja Piirivalveamet	<p>Eelnõu § 2 punkti 6 osas teeme ettepaneku õigusselguse huvides see ühetaoliselt sõnastada teiste seadustega viisil „kui ta ei ole taotlenud elamisloa pikendamist, uut tähtajalist elamisluba või pikaajalise elaniku elamisluba.“</p>	<p>Märkustega arvestamine Politsei- ja Piirivalveametist Liis Valguga (liis.valk@politsei.ee) läbi räägitud.</p> <p>Mittearvestatud.</p> <p>Kasutatakse sarnast sõnastust nagu on teistes kohtades RRS-is-</p>
	<p>Eelnõu § 2 punktide 26, 29 ja 31 muudatustega lõpetatakse alla 15-aastaste isikute kontaktandmete kogumine rahvastikuregistrisse. Märkime, et PPA saadab andmevahetuse käigus rahvastikuregistrisse kõikide subjektide kontaktandmed ja selleks, et hakata alla 15- aastaste andmeid eristama tuleb teha arendusi mitmes PPA andmebaasis. Nimetatud arendusi ei ole planeeritud.</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Seni, kuni PPA arendused valmis saavad, saab RR-i pool blokeerida alla 15-aastaste kontaktandmete vastuvõtmise RR-i.</p>
	<p>Eelnõu § 2 punktiga 28 muudetakse RRS-i § 100, millega pannakse avalikku ülesannet täitvatele asutustele kohustus edastada rahvastikuregistrisse ka nende isikute aadressid ja kontaktandmed, kes ei ole</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p>

	<p>rahvastikuregistri subjektid. PPA-s puudutab see näiteks lühiajaliselt Eestisse tööle tulevaid välismaalasi ja e-residente. Lühiajalise töötamise registreerimise menetluses edastab PPA rahvastikuregistrisse välismaalase aadressi vaid juhul, kui välismaalasele on vaja tellida isikukood (emaili ja telefoninumbrit ei edastata). Kui isikul on isikukood olemas, siis aadressi andmeid rahvastikuregistrisse ei edastata. Lühiajalise töötamise taotluse esitab tööandja, seega tegemist ei ole välismaalase enda poolt esitatud andmetega vaid vahendatud andmetega ja tihti annavad tööandjad hoopis oma kontaktandmed isiku kontaktandmeteks. Seega tuleks kaaluda, kas on asjakohane neid andmeid rahvastikuregistrisse kanda. Rahvastikuregistrisse muude kontaktandmete saatmine ja kõikide lühiajaliselt töötajate kontaktandmete saatmine nõuab arendusi, mida planeeritud ei ole.</p> <p>Selleks, et hakata e-residentide menetluses soovitud kontaktandmeid edastama ja andmete muudatusi edastama, on samuti vaja arendustegevusi, mida ei ole planeeritud. Muuhulgas märgime, et eelnevalt viidatud sätte sõnastus paneb asutustele kohustuse keerukama lahenduse arendamiseks, mis nõuab eelnevat andmete võrdlemist, et tuvastada, kas esitatud andmed on juba rahvastikuregistris olemas või on midagi muutunud. PPA näeb, et haldusorganil peaks olema võimalus andmed igal juhul edastada ja rahvastikuregister ise kontrollib, kas need on juba olemas või on midagi muutunud võrreldes varem esitatud andmetega.</p>	
	<p>Seletuskirja lk 10 teise lõigu tekstist jääb ekslikult mulje, et PPA väljastab kõnealustele lastele elamisloakaarte ilma kodakondsuse kandeta või vale</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Seletuskirja on muudetud.</p>

	<p>kodakondsuse andmetega. Elamisloakaardi menetluses selgitatakse välja lapse kodakondsus ja seega ei ole riigi infosüsteemides elamisloakaarte valede kodakondsuse kannetega. Sünni registreerimise alusel väljastatakse lapsele automaatselt elamisluba (st staatus, mitte dokument) ja kui sünni registreerimisel ei ole kodakondsus määratletud, siis jääb ka elamisloal vastav väli tühjaks, kuni vanem pöördub PPA poole, et lapsele isikut tõendav dokument (elamisloakaart) taotleda ja selle menetluse käigus selgitatakse välja, mis on lapse kodakondsus (reeglina vanema ütluste alusel). Kuid kohustus lapsele isikut tõendav dokument taotleda tekib alles lapse 15. aastaseks saamisel ja seega võib minna kaua aega enne kui andmed lapse kodakondsuse kohta selguvad. Probleemi püstitusega on PPA nõus ja leiame samuti, et juba sünni registreerimisel peaksid vanemad määratlema lapse kodakondsuse. Parandamist vajab vaid eelnõu seletuskirja vastava probleemi olemuse kirjeldus.</p>	
	<p>Seoses rahvastikuregistri seaduse muutmisega, toome välja ka veel ühe probleemkoha, mis võib vajada seaduse tasandil lahendamist. Praktikas on ilmnenud, et kui rahvastikuregistris registreeritakse ekslikult elukohast välja Suurbritannia kodanik, kellel oli läbi elukoharegistreerimise tähtajaline elamisõigus Eestis vastavalt Euroopa Liidu kodaniku seadusele ja kellele laieneb Suurbritannia EL-ist väljaastumise lepingu järgi õigus säilitada oma elamisõigus ja varasem staatus, siis puudub võimalus vea parandamiseks ja isiku staatuse taastamiseks rahvastikuregistris. Euroopa Liidu kodaniku seaduse alusel omandab EL kodanik tähtajalise elamisõiguse rahvastikuregistris elukoha</p>	<p>Märkusega osaliselt arvestatud.</p> <p>Selle eelnõu raames seda muudatust ei tehta, sest see muudatus nõuab laiemat analüüsi nii rahvastikuregistri seaduse kui ka Euroopa Liidu kodaniku seaduse vaates, aga see teema võetakse analüüsidesse tuleviku vaates.</p>

	registreerimisega (ELKS § 13 lg 1) ning elamisõigus lõppeb elukoha registreerimise lõppemisega (ELKS § 15 lg 1 p 1). Seega, kui on tehtud toiminguga viga ja ekslikult on isiku tähtajalise elamisõiguse kehtivus lõppenud, siis peab olema nii õiguslik alus kui ka tehniline lahendus vea parandamiseks. Palume hinnata, kas antud kirjeldusele vastavate vigade lahendamiseks on vaja seaduses muudatusi teha või on tegemist vaid tehnilise võimekuse puudumisega andmebaasis parandusi teha.	
	Teeme ettepaneku arutada PPA-d puudutavate muudatuste sisu täiendavalt omavahel läbi, et hinnata nende vajalikkust ning, kui eelnõusse jäävad muudatused, mis nõuavad arendusi ja muudatusi senises andmevahetuses, siis tuleb nende jõustumisaeg kehtestada kaugemas tulevikku, et oleks võimalik arendustööd planeerida.	Märkusega arvestatud. Eelnõuga seoses toimus 7. oktoobril 2024. aastal Siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna ja Politsei- ja Piirivalveameti kohtumine.
Justiitsministeerium	<p>Siseministeerium on Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks esitanud perekonnaseisutoimingute seaduse (PKST) ja rahvastikuregistri seaduse (RRS) eelnõu. Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.</p> <p>1. Eelnõu § 1 p-d 4 ja 5 (PKST § 12 lg 5 ja § 13 lg 9) – muudatustega asendatakse „vastutav töötleja“ nimeliselt Siseministeeriumiga. Palume seletuskirjas selgitada, et vastav muudatus on tehtud seetõttu, et antud olukorras on Siseministeerium perekonnaseisuasutuse rollis, mitte vastutava töötleja rollis.</p> <p>Kehtiv seadus lubab volitatud töötlejal parandada vastutava töötleja korraldusel andmed, kui viga on tekkinud andmehõive käigus või on tekkinud tarkvarast</p>	<p>Märkustega arvestamine Justiitsministeeriumist Piret Elenurmega (Piret.Elenurm@just.ee) läbi räägitud.</p> <p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Seletuskirja on täiendatud, et vastutav töötleja asendatakse nendes sätetes Siseministeeriumi sõnaga põhjusel, et nendel juhtudel on Siseministeerium mitte RR-i volitatud töötleja rollis, vaid perekonnaseisuasutuse rollis.</p> <p>Seletuskirjas paluti välja tuua mõned näited, millised on need teised olukorrad peale andmehõive käigus ja tarkvarast tingitud vigade, kus Siseministeeriumile kui</p>

	<p>tingitud vead. Muudatusega jäetakse need alused sättest välja ja nähakse laiemalt ette, et volitatud töötleja võib Siseministeeriumi korraldusel parandada vea, et tagada andmete õigsus. Seletuskirjas on öeldud üksnes, et kehtiv regulatsioon ei taga vajalikku paindlikkust, sest teatud juhtudel peab rahvastikuregistri (RR) volitatud töötleja tegema muudatusi ja parandusi andmete õigsuse tagamiseks ka juhtudel, kui vead ei ole tarkvarast tingitud.</p> <p>Palume seletuskirjas välja tuua mõned näited, millised on need teised olukorrad peale andmehõive käigus ja tarkvarast tingitud vigade, kus Siseministeeriumile kui perekonnaseisuasutusele saab teatavaks mõni viga andmetes.</p>	<p>perekonnaseisuasutusele saab teatavaks mõni viga andmetes.</p> <p>Näiteks teostab Siseministeerium perekonnaseisuasutuse rollis kvaliteeditöid, mille käigus avastatakse ja korrigeeritakse vanu viga andmetes, nt sünnikoht on pandud vana halduse jaotuse järgi.</p>
	<p>2. Eelnõu § 1 p 6 (PKTS § 15 lg 1) – „edaspidi käesolevas paragrahvis tõend“ ei muuda regulatsiooni selgemaks ja täpsemaks, sest §-s 151 räägitakse samast tõendist. Teeme ettepaneku § 1 p 6 muudatust mitte teha, sest ilma muudatuseta on §-d 15 ja 151 arusaadavad.</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Sätte sõnastusest on välja jäetud „edaspidi käesolevas paragrahvis tõend“.</p>
	<p>3. Eelnõu § 1 punkt 9 (PKTS § 23 lg 21) – pooldame, et tervishoiuteenuse osutaja juuresolekuta sündinud lapse põlvnemise emast saab registreerida ka ilma kohtusse pöördumiseta, kui on sündi registreerivale ametnikule võimalik tõendada, et laps temast põlvneb.</p> <p>Eelnõu järgi peavad vanemad võimaluse korral esitama PKTS § 22 lõikes 1 nimetatud andmeid tõendavad dokumendid, mille alusel on võimalik veenduda, et laps põlvneb emast. PKTS § 22 lõige 1 sätestab, et sünni registreerimisel kantakse RR-i järgmised andmed: 1) lapse isikunimi, sugu, sünniaeg, isikukood, sünnikoht,</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Eelnõus on sätet ja selle asukohta muudetud.</p>

	<p>kodakondsus, emakeel ja rahvus; 2) ema isikukood; 3) isa või teise vanema isikukood; 4) hooldusõiguse kuuluvus.</p> <p>Kiirabikaart, rasedakaart ja muud tõendid, mis kinnitavad, et naine oli rase ja/või võis sünnitada, on seotud punktidega 1 ja 2.</p> <p>PKTS § 22 lõike 1 punktid 3 ja 4 ei ole seotud tõenditega, mis kinnitaksid lapse põlvnemist emast. Teise vanema vanemluse tekkimist reguleerivad perekonnaseadus ning kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadus (ei pruugi alati olla bioloogiline ja seega ka DNA analüüsiga seda seost ei ole võimalik tõendada). See pole seotud lapse emast põlvnemise tõendamisega.</p> <p>Seetõttu leiame, et viide PKTS § 22 lõikele 1 ei ole korrektne ning sätet tuleks täpsustada ning selgitada tõendite ja PKTS-s toodud punktide seost seaduse seletuskirjas põhjalikumalt.</p>	
	<p>4. Eelnõu § 1 p 19 (PKTS § 51) – kavandatava sättega nähakse ette, et kui isik, kelle andmed on kantud RR-i, esitab Eesti ametiasutusele välisriigi perekonnaseisudokumendi, mille andmed erinevad tema RR-i andmetest, edastab Eesti ametiasutus selle perekonnaseisuasutusele ning perekonnaseisuametnik otsustab, kas muuta dokumendi alusel isiku RR-i andmeid. Seletuskirjas ei ole selgitatud, millest lähtuvalt perekonnaseisuametnik oma otsuse tegemisel lähtub. Palume selles osas seletuskirja täiendada.</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Seletuskirja täiendatud.</p>

	<p>5. Eelnõu § 2 p 3 (RRS § 51) – Endiselt on sees 15 aastaste laste "ütluspõhiste andmete" kogumine riigi poolt. Teeme ettepaneku see välja jätta. Siiani ei ole jälgitav, millises menetluses täpselt, mis eesmärgil ja mis normi alusel neid andmeid lastelt riik küsima hakkab, sh kas nende ütluste andmine lastele on kohustuslik jne. Seletuskirjas (lk 4) on märgitud: „Ka Justiitsministeerium on oma märkustes puudutanud muudatust, millega laiendatakse RRS-is sätestatud teatud rahvastiku toimingute menetlustes vähemalt 15-aastase alaealise haldusteovõimet. Justiitsministeerium palus lisada eelnõu seletuskirja põhjendused, miks on ütluspõhiste andmete esitamine vähemalt 15-aastase isiku enda poolt vajalik. Antud ettepanekuga on arvestatud ja põhjendused on seletuskirja lisatud.“ Seletuskirjas (lk 13) selgitatakse: „Rahvastiku toimingute puhul on analüüs näidanud, et alaealise haldusteovõime laiendamisel võiks alustada alaealisele RR-i andmetele juurdepääsu andmisega (enda andmete nägemisega) ja RR-i selliste andmete esitamisega, millel on väiksem kaal ja mõju.“. Palume seletuskirjas kirjeldada põhjalikumalt tehtud analüüsi. Palume esitatud selgitust täiendada ja detailsemalt iga andmeelemendi osas eraldi põhjendada, miks antakse alaealisele nende andmete muutmise õigus (ja miks teiste andmete puhul ei anta).</p> <p>Seletuskirjas (lk 13) on selgitatud: „Haldusteovõimet kavandatakse eelnimetatud toiminguteks laiendada alates 15. eluaastast, sest ka isikut tõendavat dokumenti saavad taotleda iseseisvalt 15-aastased. Seega, analoogiast lähtudes võiks sama vanus olla ka RR-i</p>	<p>Märkusega osaliselt arvestatud.</p> <p>Seletuskirja täiendatud.</p> <p>Isikuandmete kaitse seaduse § 8 alusel on otsustatud et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti a seoses infoühiskonna teenuste pakkumisega otse lapsele, on lapse isikuandmete töötlemine lubatud, kui laps on vähemalt 13-aastane. Isikuandmete kaitse seaduse ettevalmistamisel arutati vanusepiiri teemat ja otsustati sätestada võimalikult madal vanusepiir. Kuna vähemalt 15-aastane alaealine saab ise taotleda ID-kaarti, passi ja elamisloakaarti ning turvalisse veebikeskkonda ehk e-rahvastikuregistrisse saab sisse logida vaid ID- kaardi või elamisloa kaardiga, siis on lähtutud samast vanusest, mis võimaldab alaealisel ise neid isikut tõendavaid dokumente taotleda, et alaealised saaksid turvalisse veebikeskkonda sisse logida. Samas, võib olla juhtumeid, kus vanemad on juba varasemalt lapsele isikut tõendavad dokumendid taotlenud. Kuigi antud eelnõuga soovitakse selleks vanuseks sätestada 15- eluaastat, kus alaealine võib teha iseseisvalt teatud menetlustoiminguid, ei tähenda see seda, et tulevikus ei võiks seda vanust veelgi alandada kui see näib põhjendatud olevat.</p>
--	--	--

	<p>andmetele juurdepääsuks ja teatud andmete RR-i esitamiseks.“ Juhime tähelepanu, et isikuandmete kaitse seaduse § 8 alusel on otsustatud et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti a seoses infoühiskonna teenuste pakkumisega otse lapsele, on lapse isikuandmete töötlemine lubatud, kui laps on vähemalt 13-aastane. Isikuandmete kaitse seaduse ettevalmistamisel arutati vanusepiiri teemat ja otsustati sätestada võimalikult madal vanusepiir. Palume seletuskirja täiendada põhjendustega, miks eelnõuga on valitud vanuse piiriks 15., mitte 13. eluaasta. Palume selgitada alaealise teovõime laiendamise põhimõtteid.</p>	
	<p>6. Eelnõu § 2 p 4 (RRS § 21) – muudatusega nähakse ette, et alla 12-aastaste laste kohta enam kõrgeima haridustaseme andmeid RR-i kandma ei pea, vaid need tekivad sinna automaatselt, määrates tasemeks hariduseta/alusharidus. Juhime tähelepanu, et teatud harvadel juhtudel võib siiski tulla ette olukordi, kus 12-aastane on juba lõpetanud mõne muu haridustaseme ning sellisel juhul peaks säilima võimalus seda automaatkannet muuta. Palume seletuskirjas välja tuua, et selline võimalus on tagatud.</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Muudatus on nii eelnõu kui ka seletuskirja. Muudatus on kooskõlastatud ka Haridus- ja Teadusministeeriumiga, kes pakkus selleks vanuseks välja alla 11-aastast last. Haridus- ja Teadusministeeriumi põhjendus oli siinkohal järgmine: „Pakume selleks küsitud noorimaks vanuseks eelnõus sätestatud „kuni 12-aastane“ asemel „kuni 10-aastane“. On 7-, hiljemalt 8-aastase (seadus lubab asuda koolikohustust täitma ühe õppeaasta võrra hiljem) lapse haridustase „alusharidus“, olenemata sellest, kas ta on käinud lasteaias või mitte. Põhikooli II kooliastme lõpetab laps tavaliselt 12-13-aastaselt“.</p>
	<p>7. Eelnõu § 2 p 11 (RRS § 47) – eelnõu täiendatakse sättega, mis lubab väljastada RR-ist andmeid, mis ei võimalda isikut otseselt või kaudselt tuvastada, avalikult kättesaadava andmestikuna. Seletuskirjas puuduvad selgitused selle kohta, milliseid andmeid edaspidi avaandmetena RR-ist kätte saab ja kuidas see</p>	<p>Märkusega arvestatud.</p> <p>Seletuskirja on täiendatud.</p> <p>RR-ist on lubatud väljastada andmeid, mis ei võimalda isikut otseselt või kaudselt tuvastada, ka avalikult</p>

	eristub statistilisest koondist. Palume esitada seletuskirjas mõned näited.	kättesaadavate andmekogumitena ehk andmestikena. Sellisteks andmestikeks on näiteks abielu sõlmimise menetlustoimingute statistika RR-i andmete alusel avaandmete portaalis ¹ . Statistilise koondi väljastamiseks peab enne andmetega tööd tegema. See ei ole nii-öelda valmis avalik andmestik, mida saaks kohe avaldada.
	8. Eelnõu § 2 p 12 (RRS § 471) – muudatuse kohaselt saavad surnud isiku isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 9 lõikes 4 nimetatud andmed RR-is masintöödeldavaks avaandmeteks. Juhime tähelepanu, et IKS § 9 lõike 4 kohaselt on töödeldavateks isikuandmeteks üksnes andmesubjekti nimi, sugu, sünni- ja surmaaeg, surma fakt ning matmise aeg ja koht. Juhul kui on põhjendatud avaldada ka surnud isiku isikukood, tuleb RRS-is näha ette vastavasisuline erand.	Märkusega arvestatud. Eelnõu on selles osas täiendatud ning RRS-i lisatakse lisaks IKS-i § 9 lõikes 4 nimetatud andmetele ka isikukood.
	9. Mõjuanalüüs – palume mõjuanalüüsi kokkuvõttes hinnata kõigi eelnõu muudatuste koondmõju nii halduskoormuse muutumisele (füüsilised isikud, ettevõtjad) kui ka riigi- ja KOV asutuste töökoormuse muutumisele koos lühikese põhjendusega, et selguks eelnõu kumulatiivne mõju nende sihtrühmade koormusele. Siin võib tekkida vajadus erinevaid sihtrühmade gruppe ka eristada, kui koondmõju neile avaldub erinevalt - nt mõne jaoks koormus väheneb, teiste jaoks suureneb. Kui koormus nii suureneb kui ka väheneb ja koondmõju koormusele on raske hinnata, siis tuleks nii ka märkida. Palume arvestada ka lisatud seletuskirja failis toodud märkustega.	Märkusega arvestatud. Seletuskirja on täiendatud vastavalt esitatud märkustele.

¹ [Abielude sõlmimine](#). – Eesti avaandmete teabevärv. Vaadatud 10.03.2025.